

ע"פ 21597/12/15 - ד ז נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

לפני כב' השופט רפי כרמל, אב"ד

כב' השופט כרמי מוסק

כב' השופטת שירלי רנר

עפ"ג 21597-12-15

13 אפריל 2016

ד ז
ע"י ב"כ עו"ד רעות רוזנר
מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

המערער

נגד
המשיבה

פסק דין

ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום בירושלים (כב' השופט איתן קורנהאוזר) מיום 1.11.15 בת"פ 2410/07, פ"ל 7343-01-11, ת"פ 34990-10-10 ו - ת"פ 2465/07.

כללי

1. המערער הורשע על יסוד הודאתו בעבירות איומים, תקיפה, החזקת סכין, החזקת סם לצריכה עצמית, הפרעה לשוטר, נהיגה בזמן פסילה (שתי עבירות), נהיגה ללא ביטוח, ונהיגה ללא רישיון תקף (שתי עבירות). על המערער הוטלו

8 חודשי מאסר בפועל, והופעל מאסר מותנה בן 10 חודשים בחופף, כך שהמערער ירצה בסה"כ 10 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו. כמו כן, הוטל עליו עונש מאסר על תנאי, פסילה מהחזקת רישיון נהיגה, ופסילה על תנאי מהחזקת רישיון נהיגה. הערעור מופנה כנגד חומרת העונש.

2. ואלה המעשים: ביום 19.7.2005 החזיק המערער בסכין בתוך מכנסיו באזור שכונת קריית יובל בירושלים. ביום 24.11.2005 בתחנה המרכזית בירושלים, המערער איים על קטינה, ילידת 1989. ביום 10.6.2010 באזור כביש 9, החזיק המערער סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל נטו של 4.2 גרם לצריכה עצמית. משהבחין בשוטרים, השליך את הסם. ביום 8.10.2010 נהג המערער ברכב ללא רישיון נהיגה בתוקף. ביום 11.10.2010 וביום 15.11.2010 נהג המערער ברכב בזמן שרישיונו נפסל בשני תיקים, ודבר הפסילה הודע לו ימים ספורים קודם לכן. באותן נסיבות, נהג המערער ללא ביטוח חובה תקף וללא רישיון נהיגה תקף.

טענות הצדדים

3. ב"כ המערער טענה כי יש להימנע מהטלת מאסר בפועל ומהפעלת המאסר על תנאי. הסנגורית טענה כי יש להתחשב בנסיבותיו האישיות של המערער, הכוללות רקע של שימוש בסמים והפרעת אישיות עם קווים אנטי סוציאליים אימפולסיביים, כפי שנקבע על ידי הפסיכיאטר המחוזי ועלה גם בתסקיר שירות המבחן. נטען כי במקרה דנן השתת עונש מאסר בפועל על המערער משום שלא התמיד בקשר עם שירות המבחן ובטיפול, על אף ניסיונות חוזרים ונשנים מצדו, תהווה למעשה ענישתו על דברים שמעבר להשגתו ולשליטתו. הסנגורית טענה כי הפער בין רצונו להשתקם ולהשתלב באופן מלא ועקבי בהליך טיפולי ארוך טווח, לבין חוסר היכולת לעשות כן, כפי שפורט בתסקיר שירות המבחן, נעוץ במצב הנפשי הקשה ממנו סובל המערער, אינו תולדה של העדר מוטיבציה, ומהתסקירים עולה תמונה המלמדת על שיתוף פעולה עם שירות המבחן. כמו כן, חרף עברו הפלילי, המערער עושה מאמצים כבירים להשתקם, ומזה מספר חודשים הוא עובד במוסך. באשר להפעלת המאסר על תנאי, הסנגורית טענה כי מדובר במאסר על תנאי ישן, שהוטל בשנת 2005. נטען כי התמשכות ההליך לא נבעה מטעמים הקשורים בהתנהגותו של המערער, אלא הושפעה בחלקה ממצבו הנפשי. בנסיבות אלה, הפעלת מאסר מותנה כה ישן וממושך אינה מידתית. במהלך הדיון נטען עוד כי חלה החמרה במצבו הנפשי של המערער. מאבחון שנערך לפני כשנה הובר כי המערער סובל מהפרעות קשות וסכיזופרניה. בסופו של דבר, התקבל תסקיר ללא המלצה טיפולית מסיבות שאינן תלויות במערער ושיתוף הפעולה מצידו בא לידי ביטוי בתסקירים שניתנו בעניינו. מאז ניתן גזר הדין הופנה המערער למחלקה לבריאות הנפש (כעולה ממסמכים שהוגשו באשר לכך). שליחתו למאסר בפועל, וכה ארוך, עלולה לגרום להחמרה במצבו הנפשי הקשה ממילא.

המשיבה טענה כי לא נטען על ידי המערער שגזר דינו של בית המשפט קמא אינו סביר, ולא רק זאת, אלא מדובר בהפעלת מאסר מותנה, אשר המאסר הנוכחי הופעל בחופף לו, דהיינו המערער לא נענש כלל על מעשיו. נטען עוד כי, למעשה, המערער עותר להחלפת שיקול הדעת של בית משפט קמא אשר המתין שנים רבות לראות ההתפתחויות הנוגעות במערער. למערער ניתנו הזדמנויות רבות, אך הוא לא ניצלן. על כן התבקש לדחות הערעור.

תסקירי שירות המבחן וחוות דעת הפסיכיאטר המחוזי

4. כפי שפורט בגזר הדין, בשל ההתנהלות החריגה של המערער, התקבלו תסקירי שרות מבחן בנקודות זמן שונות, תוך הפוגות ממושכות, לאורך כחמש שנים. מהתסקירים עולה כי המערער הינו יליד 1979, כבן 36 שנים, רווק, גדל במערכת משפחתית קשה, וסבל מקשיי למידה וקשיים חברתיים. בבגרותו, החל הנאשם לצרוך סמים, תחילה מסוג קנבוס, ומאוחר יותר אף קוקאין. שירות המבחן התרשם כי המערער נוטה להגיב באופן אימפולסיבי ותוקפני. על סמך אבחונים שנערכו לו, נמצא כי הוא סובל מהפרעת אישיות בעלת קווים אנטי סוציאליים, וכן מקשיים רגשיים והתמכרותיים. למערער ניתנו הזדמנויות רבות לקבל טיפול מתאים ולהשתלב בהליך שיקומי, במהלך כשנתיים המערער לא התמיד בקשר עם שרות המבחן והיו תקופות של שימוש בסמים והחמרה במצב הנפשי, לצד חידוש הקשר, והגעה לפגישות. בהמשך השתלב המערער בטיפול בתחלואה כפולה במכון הירושלמי, אך שיתוף הפעולה מצדו היה חלקי בלבד, עד לניתוק הקשר. בנסיבות אלה, העריך שרות המבחן כי הנאשם יתקשה להתמיד בהליך שיקומי ממושך, ולפיכך נמנע מהמלצה טיפולית.

5. הפסיכיאטר המחוזי, בחוות דעת משנת 2011, מצא כי בהתנהגותו של המערער בולטים קווי אופי אימפולסיביים, סף תסכול וגירוי נמוך שלא פעם גרמו להתפרצויות ולהסתבכויות עם גורמי החוק. עוד נקבע כי המערער אינו סובל ממחלת נפש או דיכאון והוא אחראי למעשיו וכשיר לעמוד לדין.

דין

6. דין הערער להידחות.

לזכות המערער עומדת הודאתו במיוחס לו, שהביאה לייעול ההליכים, ויש להתחשב לקולא בהפרעת האישיות, ממנה הוא סובל, וכן בכוחותיו הדלים ובניסיונותיו לקיים קשר טיפולי מסוים, ואף להשתלב בעבודה מסודרת בחודשים האחרונים. יחד עם זאת, המערער לא אובחן כסובל ממחלת נפש או ממצבים פסיכויטיים, אלא מהפרעת אישיות עם קווים אנטי סוציאליים אימפולסיביים, ואין בכך כדי להצדיק בנסיבות דנן הימנעות מהטלת עונש מאסר בפועל. המערער עבר על החוק פעם אחר פעם ומעשיו היו חמורים. כמו כן, לחובתו עבר פלילי עשיר, מאז היותו קטין, הכולל עבירות אלימות רבות לצד עבירות רכוש, והוא ריצה מספר מאסרים בפועל, שלא היה בהם, ובמאסר המותנה העומד ותלוי כנגדו, כדי להרתיעו מלעבור שוב על החוק. באשר לעונש המאסר המותנה, חלוף הזמן נעוץ בטעמים הקשורים במערער, שלבקשתו נדחו הדיונים שוב ושוב על מנת לאפשר לו להשתלב בהליך טיפולי ושיקומי. זאת, על אף קשיים שהערים המערער, כדוגמת ניתוק הקשר עם שירות המבחן ואי הגעה לדיונים, שימוש חוזר בסמים, ואף היעלמות חוזרת ונשנית מצדו שגרמה פעמיים להתליית ההליכים. לא בכדי הגיעו שירות המבחן ובית משפט קמא למסקנה כי המערער אינו מסוגל להיעזר בהליך טיפולי לאורך זמן. הליך טיפולי כזה יכול וצריך להתקיים בין כותלי בית הכלא ואין בכך כדי להצדיק הימנעות מהטלת עונש מאסר. הנתונים האישיים של המערער, ניסיונותיו לקיים קשר עם שירות המבחן ולהתמיד בטיפול, וכן הודאתו, היוו בסיס לקביעתו של בית משפט להחלת עונש המאסר על תנאי בחופף, וקביעתו בענין זה מקובלת עליו. לפיכך, בנסיבות דנן, לא מצאנו מקום להתערב בעונשים שהטיל בית משפט קמא.

אשר-על כן, הערער נדחה.

המערער יתייצב לריצוי עונש המאסר ביום 15/5/16 עד השעה 10:00 בבית המעצר ניצן.

עמוד 3

ניתנה היום, ה' ניסן תשע"ו, 13 אפריל 2016

שירלי רנר, שופטת

כרמי מוסק, שופט

רפי כרמל, שופט
אב"ד